

НАША ВІДПОВІДЬ НА ПОСТАНОВУ ЦК КПРС — ВІДМІННЕ НАВЧАННЯ!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПORA ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

РІК ВИДАННЯ 43-й

№ 5 (1259)

11 СІЧНЯ 1977 р.

Ціна 2 коп.

«Центральний Комітет КПРС звертається до робітників і колгоспників, радянської інтелігенції, до воїнів Радянської Армії і Військово-Морського Флоту, до комуністів і комсомольців, до наших славних жінок, до юнаків і дівчат, до всіх трудящих із закликом — зустріти 60-у річницю Великої Жовтневої соціалістичної революції новими успіхами в праці, ознаменувати ювілей нашої могутньої соціалістичної держави новими досягненнями в розвитку економіки, науки і культури».

(Із Постанови ЦК КПРС

«Про 60-у річницю Великої

Жовтневої соціалістичної

революції»).

Постанова ЦК КПРС «Про 60-у річницю Великої Жовтневої соціалістичної революції» — в центрі уваги колективу університету ГОТУЄМО ПОДАРУНОК ЮВІЛЕЄВІ ЖОВТНЯ

**ЖОВТНЕВІ
60 СТУДЕНТСТВО
ПРИСЯГАЄ**

Комсомольська організація нашого курсу з великою увагою ознайомилася з Постановою ЦК КПРС від 31 січня 1977 року «Про 60-у річницю Великої Жовтневої соціалістичної революції», яка нині в центрі уваги всього радянського народу. У відповідь на цю Постанову партії трудові колективи, навчальні заклади беруть підвищені соціалістичні зобов'язання, аби зустріти славне 60-річчя Великої Жовтня новими визначними досягненнями у труді, навчанні.

Наша курсова комсомольська організація по праву вважається правофланговою на факультеті. Друга група курсу, як відомо, посіла перше місце в минулорічному Ленінському огляді академічних груп університету. Це великий успіх всієї комсомольської організації. Перед нами стоїть завдання утримати цю першість і цього року. На це спрямовані усі зусилля нашої організації. На комсомоль-

ських зборах груп і курсу ми обговорили питання підвищення успішності і зміцнення трудової дисципліни у світлі вимог XXV з'їзду КПРС, Жовтневого (1976 р.) Пленуму ЦК КПРС і Листопадового (1976 р.) Пленуму ЦК ВЛКСМ.

Постанова ЦК КПРС про 60-у річницю Великої Жовтня дала новий імпульс у розгортанні боротьби за високі і якісні знання. Ми вже обговорили Постанову на зборах груп, накреслили конкретні заходи по гідній зустрічі 60-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції.

І ось перший результат — успішне складання сесії. Слід сказати, що вона у нас не з легких. Три іспити: політекономія соціалізму, історія філософії, джерелознавство історії СРСР. Уже складено два з них. На курсі — жодної трійки. Залишився ще один іспит, але, гадаю, і його курс складе успішно.

В авангарді у нас, як і завжди, — комуністи І. Коваль, І. Загарій, Г. Пікарський, комсомольці В. Алексєєва, В. Гошуляк, В. Федоренко, М. Юдіна, О. Грисков. У їхніх залікових книжках лише відмінні оцінки. На них рівняється решта студентів.

Ми свідомі того, що досягнути нами — не межа, що сьогодення вимагає від нас нового ентузіазму, нових звершень. В другому семестрі ми ще ширше розгорнемо соціалістичне змагання на честь 60-річчя Великої Жовтня, будемо докладати максимум зусиль до опанування учбовою програмою, покращимо шефську роботу в школах, над якими шефствуємо ось уже 3 роки. Намічаємо вїзди лекторських груп в села області, на підприємства, в школи.

Комсомольська організація гаряче сприйняла Постанову ЦК КПРС про 60-у річницю Великої Жовтня і докладє усіх зусиль, щоб гідно зустріти цю славу дату в житті нашого народу.

Ми звертаємось до всіх комсомольських організацій нашого університету ширше розгорнути соціалістичне змагання, активно брати участь в суспільному житті, завжди бути на передових позиціях боротьби за високі і якісні знання. Це буде нашим з вами, друзі, подарунком 60-річчю Великої Жовтня.

П. ТУПИКОВ,
секретар комсомольської організації IV курсу історичного факультету.

Вклад вчених — хіміків

Вчені нашого університету, як і всі радянські люди, з великим піднесенням прочитали Постанову ЦК КПРС «Про 60-у річницю Великої Жовтневої соціалістичної революції». Вона сприятиме дальшому піднесенню політичної і трудової активності людей, мобілізації їх зусиль на боротьбу за успішне втілення в життя історичних рішень XXV з'їзду КПРС, виконання завдань десятої п'ятирічки.

Наполегливо працюють у цьому напрямку й університетські вчені. Так, співробітники кафедри захисту навколишнього середовища ОДУ, якою завідує професор А. А. Еннан, за участю старшого викладача А. І. Ганша, наукових співробітників Ю. В. Лисикова та А. П. Левіна винайшли кабінети для захисту органів дихання кранових машиністів суперфосфатних

виробництв. Зараз вони впроваджені на Одеському суперфосфатному заводі, Вінницькому, Костянтинівському, Гомельському і Сумському хімічних підприємствах.

На кафедрі органічної хімії під керівництвом академіка О. В. Богатського і доцента Г. Л. Камалова до 60-річного ювілею буде впроваджено препарат 1,8-цинол, вкрай необхідний для вітчизняної парфюмерної промисловості.

Як бачимо, вчені хіміфаку тісно пов'язані з підприємствами, народним господарством. Плеч-о-пліч з ними вони забезпечують дальше зростання виробництва, прискорення технічного прогресу, підвищення ефективності і якості роботи.

Н. ОЛЕНОВИЧ,
доцент, декан хімічного факультету.

НА ЧЕСТЬ СЛАВНОЇ ДАТИ

Постанови ЦК КПРС завжди викликають живий відгук серед трудящих, мобілізують їх творчість, сприяють розвиткові ініціативи всього радянського народу.

Важливий ідейно-теоретичний і практичний документ, яким є Постанова ЦК КПРС «Про 60-у річницю Великої Жовтневої соціалістичної революції», підкреслює велич історичного подвигу, здійсненого радянським народом під керівництвом партії.

Відповідно до Постанови ЦК КПРС викладацький колектив і асистенти кафедри зобов'язуються в своїх лекціях і на семінарських заняттях, а також при читанні лекцій в системі ГПП ще активніше висвітлювати все-світньо-історичне значення Великої Жовтневої соціалістичної революції, її вплив на розвиток світового революційного процесу, досвід КПРС в боротьбі за торжество ленінських ідей, розкрити роль нашої партії в боротьбі за єдність комуністич-

ного руху на основі марксизму-ленінізму і пролетарського інтернаціоналізму.

Всі члени кафедри зобов'язуються взяти участь в наукових конференціях кафедр суспільних наук університету, міжвузівських, міській і республіканській конференціях, присвячених 60-річчю Великої Жовтня.

Парторг кафедри доцент М. Д. Орехов підготує і опублікує учбово-методичний посібник «Великий Жовтень і світовий комуністичний рух», доцент В. Н. Романюк — брошуру «Ворог твій і мій», в якій розглядатиметься суть буржуазного націоналізму і методи боротьби з ним.

Для студентів-іноземців підготує учбово-методичний посібник «Вплив Великої Жовтневої соціалістичної революції на розвиток світового революційного процесу» кандидат історичних наук Л. А. Кашуба.

В кабінеті наукового комунізму під керівництвом старшого лаборанта А. І. Ники-

форової готується стенд, присвячений 60-річчю Великої Жовтня, буде організовано виставку літератури, присвячену ювілею.

Силами членів кафедри з тематики, присвяченої ювілеєві Жовтня, заплановано прочитати трудящим міста і області не менше 100 лекцій, організувати читання лекцій в БМУ-14. Надати допомогу партійній організації «Одескабелю» в проведенні теоретичної конференції, присвяченої 60-річчю Великої Жовтня.

Партійна група кафедри послідовно здійснює і проводить в життя організаційні і агітаційно-пропагандистські заходи по підготовці і проведенню 60-річчя Жовтня, вносячи свій вклад в організацію і проведення заходів Одеського держуніверситету на ознаменування 60-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції.

В. ПЛАВИЧ,
аспірант кафедри наукового комунізму.

Правофлангові

Марія Шевецова приїхала вчитися у Радянський Союз з Чехословаччини. Зараз вона навчається на II курсі фізичного факультету. В її заліковій книжці у цю зиму сесію — лише відмінні оцінки.

Велика вимогливість до себе і до інших, весела товариська вдача, висока ерудованість — такі риси дівчини відзначають її однокурсники і викладачі.

Марія — активна учасниця художньої самодіяльності. Вона добре декламує вірші. Нещодавно вона брала участь в зустрічі з одеськими залізничниками, де читала вірші радянських і чеських поетів.

Фото Яна ХАЛУШКИ.

Що показала сесія

Закінчилася зимова екзаменаційна сесія. На всіх факультетах підводяться її підсумки.

Саме це й було темою нашої розмови на факультеті РГФ, в якій взяли участь:

ЯЦІЙ МИХАЙЛО ЗАХАРОВИЧ, заступник декана факультету РГФ, доцент

МІРОШНИЧЕНКО МАРТА ВАСИЛІВНА, доцент, агітатор академгрупи

АШИРОВА СІЛЬВА МИХАЙЛІВНА, старший викладач, агітатор, академгрупи.

— З якими якісними показниками підійшли до фінішу сесії академгрупи?

М. З. Яцій. Найсильніші у цій сесії — першокурсники всіх трьох відділень, першокурсники 11-ї німецької групи (куратор Є. В. Липецька), другокурсники 22-ї англійської групи (куратор Е. О. Нушикан), 22-ї німецької групи (куратор Т. Д. Вербицька), третьокурсники 32-ї німецької групи (куратор Л. М. Голубенко). А в групі четвертокурсників іспанського відділення з 16 чоловік 15 склали іспити тільки на «відмінно» і «добре».

Тільки на «відмінно» склали всі іспити, першокурсники Л. Ткаченко, І. Морозова, О. Нагорна, І. Подсекина, Н. Міногіна, другокурсники Р. Аппатова, Л. Нагорнова, І. Шип, Л. Маркіна, Н. Попкова, Л. Біба, В. Носач, К. Тарчук, Т. Харлампієва.

Відмінні знання продемонстрували й третьокурсники О. Кривенко, П. Войцеховський, М. Смаль, Л. Сорокіна, четвертокурсники Л. Однокорова, Л. Фіногіна, М. Жовтубрюх, Л. Лепеха, О. В'язовська, Н. Грігорян.

Однією з передумов їх успіхів стала велика ідейно-виховна робота агітаторів цих академгруп.

— Аналіз сесії показує, що на успішність студентів молодших курсів слід звернути особливу увагу — адже тут найбільше боржників.

М. З. Яцій. Так, боржники на 1—2 курсах заважають нам домогтися кращих успіхів. Особливо погане становище на англійському відділенні. А на першому курсі іспанського відділення за систематичні пропуски і неадаптацію атестацій довелось відрахувати К. Мицкевича. Студенти А. Марциновська і О. Баканов деякий час мали заборгованість з історії КПРС і зарубіжної літератури. Зараз становище виправлене.

М. В. Мірошніченко. На першому курсі англійського відділення боржниками з англійської мови є О. Дорунов, Л. Нарожна, В. Гурковська, Н. Белоусова, Т. Леонова.

Основна причина відставання цих студентів — слабка підготовка, дехто навіть погано знає матеріал середньої школи.

Ми помітили й те, що студенти, які приходять до нас з підготовчого відділення, вчать не систематично. Наприклад студенти Руденко і Санак вже після того, як отримають незадовільні оцінки, починають займатись систематично, щоб виправити становище. Очевидно, кафедри, яка у нас відповідає за підготовче відділення, слід більше залучати їх до вузівської системи.

М. З. Яцій. Дуже непокоїть нас цей перший курс. Навіть «трійка» нас не задовольняє. Це ж перші кроки. І не слід звикати до задовільних знань. Якщо взяти, наприклад, англійське відділення, то тут вищий прохідний бал, ніж на інших, а успішність на англійському — це наш невикористаний резерв. Тому ми й не можемо досягти високого рубежу.

С. М. Аширова. На другому курсі ми спостерігаємо спадкоємність. Хто не встигав на першому курсі, приходить слабким і до нас. Так, на другому курсі англійського відділення постійно не встигають з основної мови студенти А. Княх, О. Зіміна, О. Слюсар, С. Палагіна. Всі вони були слабкими і на першому курсі. Виправити становище важко.

— Нинішня сесія поставила перед колективом факультету ряд проблем. Над їх узагальненням, вивченням ще буде працювати група аналізу. Та які шляхи їх вирішення вже зараз можна накреслити?

М. З. Яцій. Головне — боротьба з «трійкою». Підняття ролі атестацій, вдосконалення форм і методів їх проведення. Оцінка на екзамені знаходиться у певній відповідності з оцінками атестацій. Тобто при правильному, неформальному проведенні викладачами атестацій на основі їх підсумків ми можемо прогнозувати й результати сесії. Слід активізувати й роль комсомольської організації в боротьбі за підвищення успішності, більш суворо спитати з тих, що несумлінно ставляться до навчання. Ось такий, в загальних рисах, план нашої роботи по поліпшенню якості навчання.

Вела інтерв'ю
К. ЄВДОКИМОВА.

В об'єктиві—сесія

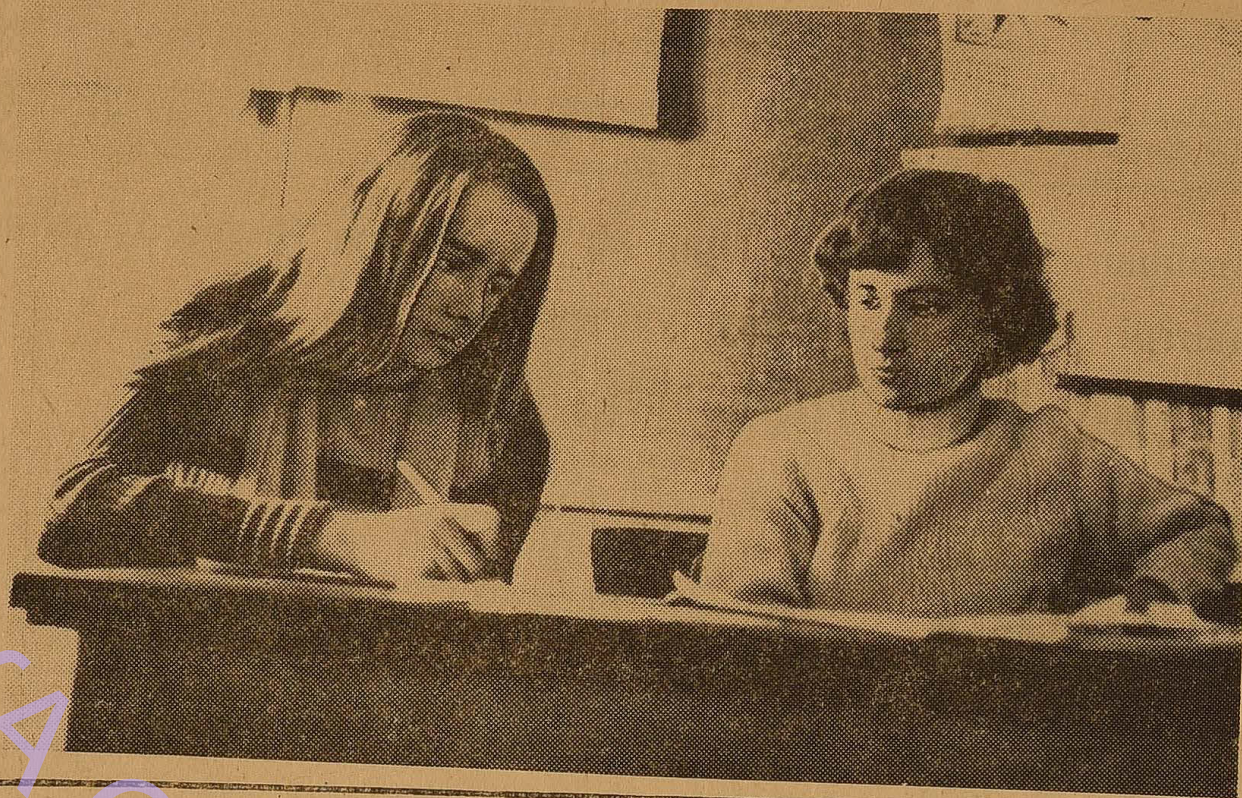
Ірина Пінкус вчиться на V курсі вечірнього відділення фізичного факультету і працює лаборантом в Одеському СКБ спецстанків. Ми сфотографували її під час одного з іспитів минулої сесії (зліва).

Володимир Солоненко — першокурсник мехмату — під час підготовки до відповіді на іспиті з вищої алгебри (справа).

Іспит з неорганічної хімії у першокурсників біофаку приймає доцент І. І. Сейфуліна (внизу).

Фото Д. ШИЛІНА.

«Автографи» канікул

Спустили університетські аудиторії, читальні зали... Складені останні іспити. В залікових книжках більшості студентів — добрі і відмінні оцінки. І нагородою за успішну працю — відпочинок.

Канікули... Десять днів захоплюючих мандрівок у Карпати і Карелію, Москву і Ленінград, Мінськ і Вільнюс, туристичних подорожей і багато-багато іншого — цікаво, весело, радісно...

На прохання нашого кореспондента «автографи» майбутнього відпочинку залишають:

Наташа КОНОНОВА, студентка IV курсу механіко-математичного факультету.

— Група, в якій я старостою, добре склала екзамен і тому з повним правом ми можемо відпочивати. Де? Ну, це залежить від власних уподобань кожного. Можу додати, що, на мій погляд, група наша — одна з кращих і дуже дружна. І тільки-но стануть канікули, я разом із своїми однокурсницями їду в Карпати. Я там ще ніколи не була, а лише чула багато хорошого про чудову природу,

мальовничі гірські краєвиди. Хочеться побачити все це власними очима. І вдосталь покататися на лижах, ковзанах. Помилуватися снігом, за яким в Одесі ми скучили. Одним словом, поїздка буде захоплюючою!

ТАМАРА СЕРГІЙВНА ДЕНИСОВА, голова спортклубу ОДУ.

Всім відомо, що найкращий відпочинок — це спорт. Під час зимових канікул ми проводимо міжфакультетську спартакіаду професорсько-викладацького складу з во-

лейболу, баскетболу, настільного тенісу, міні-футболу, шахів і кульової стрільби.

Крім цього, збірна команда викладачів університету виборюватиме призові місця на першості вузів міста з цих видів спорту.

Різноманітним і цікавим буде зимовий відпочинок у членів туристичної секції. Маршрути їх подорожей — Приполярний Урал, Карпати, Карелія, Підмосков'я...

Студентська збірна команда з волейболу виїжджає в Мінськ на матчову зустріч з спортсменами Білоруського державного університету. А збірна ОДУ з художньої гімнастики поміряє свої сили з киянами в спортивному залі Київського університету.

На мій погляд, спорт, повітря, активний відпочинок якнайкраще знімає напруження екзаменаційних жнів і дасть змогу з новими силами приступити до роботи в другому семестрі.

Наш кор.

ДО 80-РІЧЧЯ Г. М. ПАНКРАТОВОЇ

ЖІНКА ЯСКРАВОЇ ДОЛІ

Видатний радянський історик і громадський діяч Ганна Михайлівна Панкратова народилась в сім'ї робітника в 1897 році в Одесі.

Великі здібності дозволили їй в тяжких умовах закінчити в 1917 р. історичний факультет Одеського (Новоросійського) університету.

У той час, коли на Україні розгорілася боротьба проти внутрішньої і зовнішньої контрреволюції, вона була людиною з твердими політичними переконаннями і брала активну участь в підпільній роботі. В 1919 році Г. М. Панкратова стає членом Комуністичної партії, працює в Пересипському райкомі партії, потім в Одеському

губернському комітеті КП(б)У.

В період австро-німецької окупації в Одесі вона — активний працівник підпільного комітету партії, регулярно виступає на сторінках підпільних газет на політичні теми, підписуючись «Паліч» або «Нюра».

Велику любов і популярність у трудящих завойовувала Ганна Михайлівна, працюючи жіноргом губкому КП(б)У.

У радянську історичну науку Г. М. Панкратова прийшла на початку 20-х років, пройшовши сувору школу революційного підпілля в роки громадянської війни.

У травні 1922 року вона була направлена ЦК партії в

Інститут Червоної Професури. Основною темою дослідницької роботи Г. М. Панкратової протягом всього її життя була історія російського робітничого класу і його революційної боротьби. Вона досліджувала найважливіші етапи в історії російського пролетаріату, показала шлях його до революції, основні особливості його страйкової боротьби і розвиток його як класу капіталістичного суспільства.

Г. М. Панкратовій належить біля 200 наукових робіт, основні з них присвячені історії робітничого класу Росії і зарубіжних країн, історії фабрик і заводів, революції 1905—1907 рр. в Росії.

За участь у створенні праці «Історія дипломатії» Г. М. Панкратова була удостоєна Державної премії СРСР (1946 р.). Її наукова, педагогічна діяльність високо оцінена урядом УРСР і науковою громадськістю нашої країни та зарубіжних країн. Академік АН СРСР і ряду союзних республік, Г. М. Панкратова нагороджена орденом Леніна, двома орденами Трудового Червоного Прапора і медалями СРСР.

Вона неодноразово представляла радянську історичну науку на міжнародних конгресах істориків у Варшаві, Будапешті, Римі і була обрана дійсним членом Угорської АН, членом-кореспондентом Німецької і Румунської Академії наук.

Свою педагогічну і дослідницьку роботу Г. М. Пан-

кратова поєднувала з великою державною і громадською роботою. Вона обиралась членом ЦК на XIX і XX з'їздах КПРС, була депутатом Верховної Ради СРСР.

Одна з вихованок Інституту Червоної Професури Г. М. Панкратова віддавала всі свої сили і знання розвитку радянської вищої школи, радянської історичної науки. Багатогранна наукова і громадська діяльність Г. М. Панкратової становить значний інтерес для історії нашої науки і культури.

У науковій бібліотеці університету демонструється виставка, присвячена життю і діяльності Г. М. Панкратової.

А. ГАЛЕНКОВА, старший бібліограф.

Серед книжок

Дивовижні зустрічі

Під такою назвою у видавництві «Маяк» вийшла книга Юрія Буянова. Її автор нам добре відомий. В свій час він закінчив філологічний факультет Одеського університету. Велика любов до природи, бажання зрозуміти тайни природи привели його знову на студентську лаву. Він вступає і успішно закінчує біологічний факультет.

Нам не раз доводилося бачити його з мисливською рушницею, з різним спорядженням, при зборах з товаришами на полювання, та чомусь не помічали ми в його сумці підстреленої дичини. Та, кожного разу повертаючись, він приносить десятки фотознімків — цікавих кадрів із світу природи.

Про ці цікаві зустрічі і розповідає Юрій Буянов в своїй книзі. Навколо нас є багато різних диких тварин. Багато з них нам знайомі із зустрічей під час прогулянок за містом, про інших ми знаємо з книжок, а деяких, особливо птахів, — горобців, шпаків, сорок і ворон, — ми бачимо майже щодня.

Влітку в Дністровських, Дунайських плавнях погляду туриста можуть предстати добре викроєні, вишукано одягнені колоніально-гніздящі птахи — білі, жовті, рижі, сірі чаплі, квакви каравайки. В лісах Савранського, Кодимського, Балтського районів, Петровському урочищі, та й в наших багаточисленних лісополосах або прибережних зарослях любителі пташиного співу можуть почути солов'їв, славок, горихвісток, чудового птаха — іволгу.

Зараз, в зимову пору, в парках, садах не можна відчутися по писку, шороху, стуку над головою присутності наших пернатих друзів — дятлів, дроздів, снігурів, синиць, оملюхів...

Наші «сусіди» — вовки, лисиці, снотовидні собаки, дикі кабани, косулі, зайці вважають за краще показуватися людині якомога рідше.

І все ж, навіть тих тварин, яких ми часто бачимо, багато з нас, на жаль, не помічають, не звертають на них увагу. Адже в їх житті стільки прекрасного. Одержані враження від спілкування з природою, від зустрічі з четвероногими і пернатими мешканцями надовго нам запам'ятовуються.

Збірник «Цікаві зустрічі» включає в себе вісімнадцять коротеньких оповідань про зустрічі автора із світом природи нашого Причорномор'я.

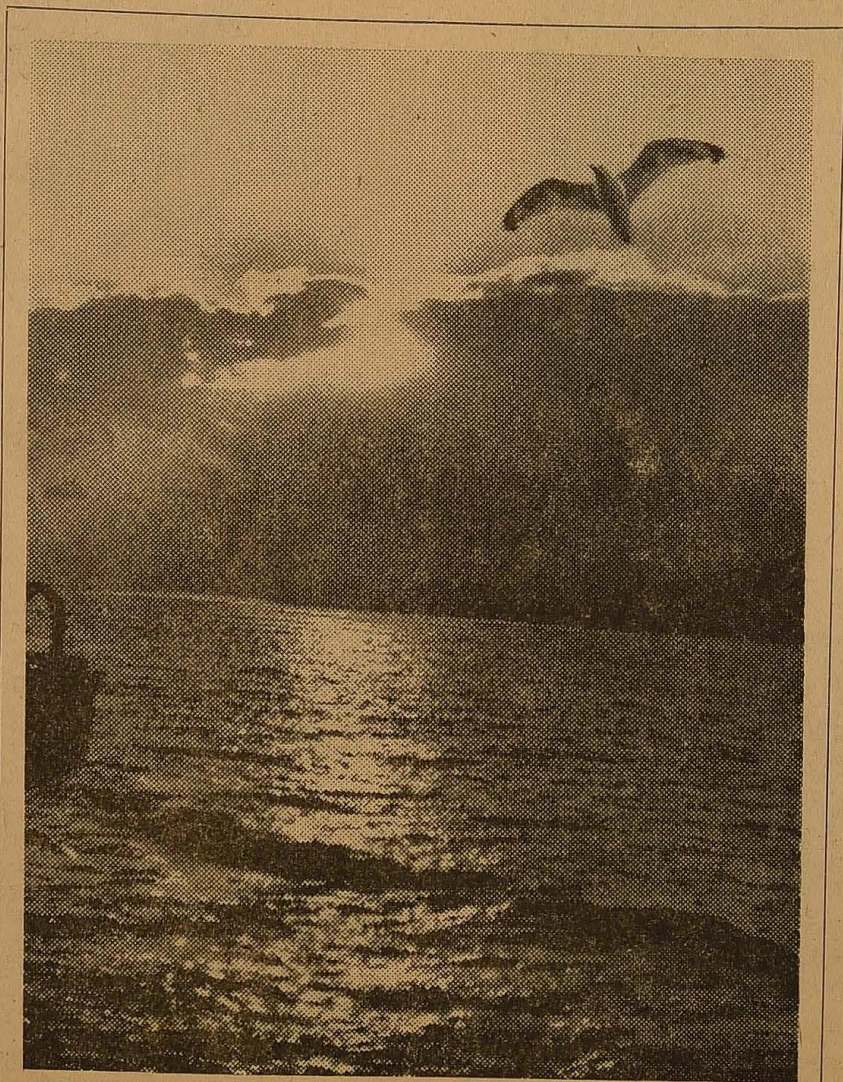
Цінність цього збірника, на наш погляд, в тому, що його автор гострим оком уважного спостерігача розкриває нам такі цікаві, не-

звичайні моменти в способі життя, поведінці, в поведках звірів і птахів, тим самим в якійсь мірі доповнює недостатність спілкування людини з природою.

Справедливо, що читання навіть найкращих творів не зможе повною мірою замінити людині безпосереднього живого контакту з природою, треба визнати, що вдало написані на цю тему книги розвивають спостережливість, знайомлять з тваринним і рослинним світом, сприяють розвитку естетичних і патріотичних почуттів, пробуджують до бажання самому мандрувати по рідній землі. До таких можна віднести і «Цікаві зустрічі».

При читанні оповідань Ю. Буянова доходиш до думки про гармонічне поєднання в них філології і біології. До цього ще треба додати вміння автора не тільки бачити і чути природу, а й знайти вдалий ракурс, при якому повніше всього зможе передати побачене відзнята плівка. Тут потрібна велика вправність, адже при цих цікавих зустрічах тваринний і пернатий світ не має бажання позувати перед об'єктивом. Збірник «Цікаві зустрічі» вдало ілюстровано тридцятьма фотознімками і малюнками.

П. МАРКУШЕВСЬКИЙ,
доцент.

Вечір над морем.

Фотоєтюд В. МОРОЗА.

*

● **МІКРООРГАНІЗМИ** — НА СЛУЖБУ ЗАХИСТУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.

● **КОНФЕРЕНЦІЯ БІОЛОГІВ** У БІЛГОРОДІ-ДНІСТРОВСЬКОМУ.

● **ВИДАНО «МАЯКОМ».**

● **ЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ** ДИСКУСІЙНОГО КЛУБУ.

*

«ФОРУМ» ПРО ОХОРОНУ ПРИРОДИ

21 грудня відбулося чергове засідання дискусійного клубу біологічного факультету. На ньому були поставлені питання, пов'язані з багаточисленними аспектами охорони природи. З доповіддю виступив завідувачий кафедрою гідробіології професор Ф. С. Замбриборц. Він розповів про основні природоохорончі проблеми і шляхи їх вирішення. В процесі дискусії були висловлені різні думки стосовно способів захисту від забруднення навколишнього середовища. Особливе місце у виступах студентів зайняла проблема впливу забруднюючих речовин на людину.

Студенти висловили цікаве припущення про необхідність враховувати не тільки прямий вплив забруднюючих речовин, а й психологічний бік цього питання, адже для того щоб знайти оптимальні методи вирішення проблеми, потрібно чітко уявляти її вузлові моменти, масштаби і значимість, не перебільшуючи і не зменшуючи її об'єм. На засіданні були присутні студенти історично-філологічного факультету — члени соціологічного гуртка. В процесі об'єднаного обговорення проблем з позицій різних наук студенти ділились знаннями, з'являлись питання і теми майбутніх засідань.

С. ПЕТРОВ,
асистент кафедри
біохімії.

Живі ресурси біосфери

Проблема захисту навколишнього середовища від забруднення в наш час стала міжнародною проблемою. Кількість токсичних речовин, які попадають в атмосферу, океан, ґрунт, часто перевищує допустимі межі. Серед речовин, які забруднюють середовище, особливо океан, одне з перших місць належить нафті і продуктам її переробки.

Кожного року в океан потрапляє за рахунок буріння у тельфових галузях, судноплавства, аварій танкерів приблизно 1,5 мільйона тонн нафти. Тільки в Балтійське море при транспортуванні нафти попадає біля 10 тисяч тонн нафтопродуктів. Величезна кількість, 300 тисяч тонн нафти щорічно, викидається в Середземне море. Наше Чорне море не є винятком у цьому сумному списку.

Вважається, що всього 1 г. нафти «псує» 1 тону води, роблячи її непридатною для існування живих організмів. Причому, особливо терплять від нафтового забруднення найбагатші у біологічному відношенні прибережні води. Крім нафтопродуктів, джерелом забруднення навколишнього середовища стали синтетичні органічні сполуки, які щорічно одержуються у великих кількостях. Часто виходячи з рук людини, ці сполуки набувають властивостей, які перешкоджають їх руйнуванню різними хімічними, фізичними та біологічними факторами.

Накопичуючись у ґрунті, воді та інших субстратах, попадаючи в живі організми, синтетичні органічні сполуки можуть викликати порушення різних метаболічних процесів в організмі, порушення спадкових детермінант.

Генетичні наслідки забруднення навколишнього середовища викликають серйозну тривогу, висувають ряд питань і стимулюють пошук нових методів біодеградації хімічних речовин, що потрапляють у навколишнє середовище, які широко використовуються або впроваджуються у промисловість, сільське господарство і т. ін.

Серед «живих» ресурсів біосфери, що можуть протистояти негативному впливу хімічних речовин, одне з провідних місць займають мікроорганізми, які здійснюють різні процеси біодеградації нафти, нафтопродуктів, фенолів, ліпідів, канцерогенних речовин та інших продуктів, які потрапляють у ґрунт, водне середовище.

Чому саме мікроорганізми звернули на себе увагу дослідників, які займаються проблемою охорони навколишнього середовища?

Сьогодні вчені виявили і вивчили більше 2500 видів мікроорганізмів, різних за своїми властивостями. Мешканців мік-

росвіту характеризує здатність пристосовуватися до несприятливих умов навколишнього середовища їх знаходять там, де, здавалося б, для життя немає ніяких умов: у верхніх шарах атмосфери планети, в льодах Антарктиди, в киплячих струменях гейзерів і навіть в охолоджувальних системах ядерних реакторів.

Розмножуються вони з недовгою для уяви швидкістю: за добу один мікроорганізм дає до 70 поколінь. Людству потрібно було б на це декілька тисячоліть. Також вражає і інше порівняння: населення Землі сьогодні становить понад 4 мільярди, а в кількох краплинах живильного середовища знаходиться біля 7 мільярдів мікробів.

Людство, безсумнівно, досягло великих успіхів в дослідженні мікроорганізмів для особистих потреб. Та все ж ця робота знаходиться лише в початковій стадії. За 4 мільярди років, що пройшли з часу їх виникнення на землі, мікроорганізми дали майже нескінченне число поколінь, вони пристосувалися до життя на нашій планеті в різних умовах. В результаті мікроорганізми становлять собою величезне сховище інформації про те, як найкраще можна вирішити всілякі фізичні і хімічні проблеми. Тепер ми маємо доступ до цієї інформації. Використовуючи її, ми повинні приступити до вирішення ряду важливих проблем людства, серед яких найважливіше місце в групі лідерів займає проблема захисту навколишнього середовища.

Тому в системі ПНДЛ Одеського університету в 1975 році створена наукова група біологічної очистки і виконується госпдоговірна тематика.

У зв'язку з постановою ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про посилення охорони природи, поліпшення використання природних ресурсів (1972), а також постановою ЦК КПРС, «Про заходи по прискоренню розвитку молекулярної біології і молекулярної генетики» в 1975—76 рр. при кафедрі мікробіології були сформовані дві наукових групи, до складу яких входять вчені, що працюють над проблемами, пов'язаними з охороною навколишнього середовища.

Обидві групи займаються пошуками методів селекції активних штамів, бактерій, здатних очищати промислові стоки, забруднені формальдегідом, диметилдіоксанами, фенолом, органічними барвниками, нафтопродуктами. В цьому напрямку досягнуті певні успіхи: виділені штами, здатні розкладати токсиканти у кількостях, що перевищують в декілька разів їх місткість у стокахі.

В. ТУЛЬЧИНСЬКА,
член - кореспондент АН
УРСР, завідувача кафедрою
мікробіології.

М. ПАНЧЕНКО,
старший науковий співробітник групи біологічної
очистки води.

ЧИ БУДУТЬ ШАЛАНДИ ПОВНІІ КЕФАЛІ?

Цій темі, а точніше сучасному стану і перспективам розвитку кефалеводства в Азово-Чорноморському басейні була присвячена науково-технічна конференція, що відбулася недавно у м. Білгороді - Дністровському, організована головним управлінням «Азчорриба» і АзчорНІРО.

Велику увагу було приділено розвитку морекультури в Азово-Чорноморському басейні і результатам експериментальних робіт по вирощуванню личинок кефалі-лобана.

Співробітники кафедри гідробіології Одеського університету також взяли участь у

цій конференції. Впливу гексахлорану на виживання, ріст і деякі фізіологічні показники мальків кефалі було присвячене дослідження Буй Ван Лая, виконане у співавторстві із студенткою III курсу А. Петросян. Особливості поведінки кефалі-гостроносу, які можуть бути використані при вилові її у каналах при виході з Шаболатського лиману, були показані А. Гончаровим.

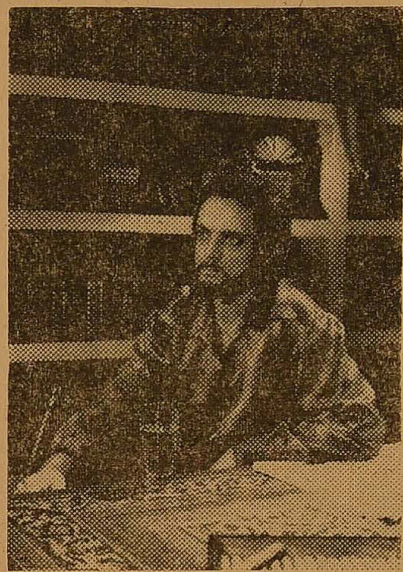
Скликання спеціальної конференції з участю вчених, господарників і працівників промислу безумовно має велике значення і наблизить той час, коли шаланди знову будуть повніі кефалі.

М. ВИННИКОВА,
доцент кафедри
гідробіології.

Спочатку була зустріч з кінорежисером В. М. Левіним. Він розповідав про роботу режисера, оператора. А потім заговорив про мужність актора.

...В Білгород-Дністровському знімали фільм «Капітан Немо». В одному з епізодів актору Владиславу Дворжецькому треба було

випадох. В Омську через несприятливу погоду приземлюється літак, що летів кудись з Москви, а в літаку цьому летіла асистент режисера Наталія Коренева. Вона і запросила мене до Москви на кінопроби для участі в картині «Біг». Через три місяці з «Мосфільму» надійшла телеграма, в якій сповіщалося,

ну сидять люди в хутрових шубах і зображують, що їм холодно...

— Це правда, що б'ються в фільмах не по-справжньому?

— Правда. В усякому разі так повинно бути. Але в фільмі «Повернення Святого Луки» у нас довго не виходив один епізод. Мій негативний герой Граф повинен був бити Червонця, якого грав Валера Рижиков. Після чергового невдалого дублю я питаю його: «Валера, в тебе колі наступні зйомки?»

— «Не скоро. А що?»

— «Я тебе бити буду. По-справжньому».

Той епізод вийшов. Тільки після зйомок відвіз я Валеру додому в машині.

— Ващі улюблені письменники й поети?

— Достоевський, Пастернак, Блок.

— У якого режисера Ви хотіли б зніматися?

— У Тарковського.

...Під кінець вечора надійшла записка, яку Владислав Дворжецький зачитав вголос: «Чим ви займаєтесь у вільний час?»

— Як я розумію, — сказав він, — йдеться про моє хобі. У вільний час, якого у мене, на жаль, дуже мало, я займаюсь... в'язанням. Чому ви смієтесь? Адже в'язання придумали чоловіки. Ну, і останнім часом такі зустрічі з глядачами стають теж моїм захопленням.

Записав Д. ШИЛІН.

Кіноактор Владислав Дворжецький

перейти на великій висоті по вузькій колоді з башти на стіну фортеці. Звичайно, можна було скористатись послугами дублера, але Дворжецький рішуче відмовився від цього. Після зйомки, коли В. М. Левін піднявся наверх, побачив, що підлога в фортеці зовсім прогнила, і щоб не впасти, стояти треба було на вузькому металевому перекритті над самим проваллям.

Потім в окружному будинку офіцерів був творчий вечір Владислава Дворжецького, на якому актор розповідав про себе, коментував фрагменти з кінофільмів з його участю. А потім довго відповідав на запитання. Ось запис цього колективного інтерв'ю.

— Я народився в Сибіру, в місті Омську. Закінчив медичне училище. Після служби в армії хотів вступати до медичного, але трохи записався (прийом закінчився) і, щоб не сидіти на шії у батьків, вступив до театральної студії (мама працювала там викладачем). Став грати в театрі юного глядача. Один час у мене була роль мисливця у виставі «Зайка-задавайка»: на початку вистави треба було вийти на сцену й лежати на боці до самої завіси.

Але потім трапився один

що я затверджений на одну з головних ролей. Так відбувся мій кінодебют.

— Свою першу роль Ви зіграли в картині, яка була поставлена на «Мосфільмі». Розкажіть, будь ласка, про цю кіностудію.

— Коли я вперше попав на «Мосфільм» то заблукав. Це велике містечко в центрі Москви на Ленінських горах. Його справді можна назвати кінофабрикою, тому що крім численних зйомочних груп, величезних павільйонів тут є цех, який випускає кіноматеріали, лабораторії, в котрих проявляється і монтується плівка. На «Мосфільмі» навіть ходить легенда про актора, що заблукав, і якого до цього часу не можуть знайти і тому залишають бутерброди по всіх темних куточках...

— В кінофільмі «Земля Санникова» вражають величезні пейзажі. Де знімався цей фільм?

— В найрізноманітніших куточках нашої країни. Нова Земля, острів Врангеля, Кандакаша, Фінська затока, льодовики Кавказу, гейзери Камчатки. Але деякі епізоди довелося знімати в Москві при майже п'ятдесятиградусній спеці.

Уявіть собі таку картину: на майданчику, посипаному трьома машинами нафталі-

НОВЕ В ЕВОЛЮЦІЇ

Студент Цвайкін після довгих роздумів прийшов до висновку про схожість людини з ящіркою: варто тільки звільнитись від одного хвоста, як тут же виростає новий.

Студент: Мені хотілося б купити сучасний будильник.
Продавець: У нас є якраз те, що потрібно. Спочатку він дзвонить, як звичайний будильник. Якщо ви продовжуєте спати, включається сирена, потім лунає звук артилерійського залпу. Нарешті, на ваше обличчя виливається склянка холодної води. Якщо ж все це не допомагає, він дзвонить в деканат і повідомляє, що у вас грип!

ТОЧКА ЗОРУ

Одногорбий верблюд, побачивши двогорбого: — Горбатого могила виправить.

Двогорбий верблюд, побачивши одногорбого: — Жити з комплексом неповноцінності?... Жахливо!

РЕПУТАЦІЯ

— Працюєш, як ішак, — скаржився Кінь, — ніколи вгору глянути.

— І не кажи, озвався Віл, — такого ішака, як я, треба пошукати.

У затінку пощипував травичку Ішак.
«Головне, — розмірковував він, — яка про тебе склалася думка».

САМОКРИТИЧНІСТЬ

— Ну й осел же я, — невдоволений собою, мурмотів Баран.

— І треба ж бути таким бараном, — казав в подібних випадках Осел.

ТОЛКОВИЙ СЛОВАРЬ СТУДЕНТА

Єдиниця — единственный балл, от которого прочно застрахован студент. В этом основное отличие высшей школы от средней.

Стольник — мастер живописи на столах.
Чудотворная — шпаргалка, по которой студент получил пять.

Единоличник — один в группе, имеющий конспект.
Семинар — спор, в котором рождается истина, что никто к нему не готов.

Стипендия — денежная сумма, которая, в отличие от пенсии, не выдается за выслугу лет.

Лень — магушка. На древнегреческом Олимпе — богиня, покровительница студентов.

СПОРТ

Вітаємо чемпіонів!

У місті Миколаєві з 26 по 29 січня проходили змагання першої зимової спартакиади ДТСААФ УРСР по зимовому багатоборству ГПО, присвячені 50-й річниці ДТСААФ СРСР.

До складу збірної команди Одеської області входили і представники нашого університету — студентка II курсу факультету РГФ (англійське відділення) Тетяна Баца, студент V курсу геофаку Віктор Бересток і студентка III курсу біологічного факультету Любов Ільях.

Тетяна — неодноразова чемпіонка вузів міста з ГПО і легкої атлетики, Віктор — також неодноразовий чемпіон вузів з легкої атлетики і чемпіон ОДУ з ГПО, а Люба — чемпіонка вузів з легкої атлетики.

Всі вони з честю захистили свою область у зимовому багатоборстві ГПО і зайняли перше загальнокомандне місце. Віктор Бересток став чемпіоном з сумою 88 очок в особистому заліку, а Тетяна Баца зайняла друге місце з сумою 106 очок.

В. ШИРОКИХ,
старший викладач кафедри фізвиховання.

Сесія .Стоп-кадр

Фотоетюд Д. ШИЛІНА.

Останній день перед іспитом.

ДОДАТКОВЕ ЗАПИТАННЯ

— По білету ви все відповіли правильно, — сказав професор. — Тепер додаткове запитання... Скажіть, будь ласка, у нас зараз літо чи осінь?

«Пастка? А може, я недочув? Треба взяти себе в руки, виграти час, перехопити ініціативу!».

— Ви маєте на увазі час у календарному розрізі?

— Саме так, друже.

«Усе пропало. Тепер тільки на жалість натискати...».

— Вибачте, професоре, забув. Весь час пам'ятав, а оце зараз із голови вилетіло. Ви щось інше у мене спитайте.

— Ну, друже. На все інше ви уже відповіли. Подумайте добре, може згадаєте?

Літо зараз чи осінь? Це дуже важливо для мене. Річ в тім, що я забув: здавав я сьогодні у гардероб кашоші чи ні?

Викладач: Дивно, чого це ви весь час підвищуєте мене у званні. Я не професор, а доцент.

Студент: Гадаю, що й ви відповісте взаємністю, оцінюючи мої знання на іспитах.

Ректорат, партном профком і кафедра фізичного виховання університету висловлюють співчуття старшому викладачеві. З. В. Барський з приводу тяжкої втрати — смерті матері.